

Силабус курсу

Управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма «Фінансовий менеджмент»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доцент Ніп'яліді Ольга Юрївна

Контактна інформація

nipialidi@ukr.net

+380989254375

Опис дисципліни

Дисципліна “Управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання” спрямована на формування у студентів знань основних положень теорії і практики ризик-менеджменту в сфері фінансових взаємовідносин суб'єктів господарської діяльності та вироблення навичок прийняття ефективних управлінських рішень, що стосуються виявлення та ідентифікації фінансових ризиків суб'єктів господарювання, способів і методів їх уникнення та нейтралізації на основі застосування традиційного та сучасного методологічного інструментарію.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	1. Теоретичні основи управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання	Знати економічну термінологію, вміти пояснювати базові концепції управління фінансовими ризиками, організувати процеси управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання	Тести, питання
4 / 2	2. Система методів оцінки фінансових ризиків суб'єктів господарювання	Вміти проводити оцінку фінансових ризиків суб'єктів господарювання на основі застосування різноманітних методичних підходів та інструментарію	Кейси, ситуаційні завдання
2 / 2	3. Управління фінансовими ризиками підприємства	Вміти ідентифікувати фінансові ризики підприємства та застосовувати традиційні й сучасні механізми управління ними	Кейси, задачі
4 / 1	4. Управління ризиком неплатоспроможності підприємства	Здійснювати аналіз ризику неплатоспроможності підприємства, ідентифікувати джерела його походження, застосовувати методи та заходи з уникнення, мінімізації і лімітування ризику неплатоспроможності підприємства	Кейси, задачі

2 / 1	5. Управління фінансовими ризиками банківської установи	Вміти ідентифікувати фінансові ризики банківської установи, знати складові системи ризик-менеджменту та учасників процесу управління фінансовими ризиками в банку, здійснювати управління фінансовими ризиками банківської установи	Кейси, ситуаційні завдання
4 / 1	6. Управління неціновими фінансовими ризиками банку	Вміти ідентифікувати цінові та нецінові фінансові ризики банківської установи, визначати джерела їхнього походження, здійснювати аналіз таких ризиків банку та застосовувати сучасні механізми управління ними	Кейси, задачі
4 / 1	7. Управління ціновими фінансовими ризиками банку		
2 / 1	8. Управління фінансовими ризиками страхової компанії	Вміти ідентифікувати фінансові ризики страхової компанії, знати складові системи ризикменеджменту в страховій компанії, здійснювати управління власними і прийнятими ризиками страховика	Кейси, ситуаційні завдання
4 / 1	9. Управління операційними ризиками страхової компанії	Здійснювати аналіз операційних ризиків страхової компанії, ідентифікувати джерела їх виникнення, застосовувати адекватні механізми управління ними	Кейси, задачі
2 / 2	10. Управління інвестиційними ризиками суб'єктів господарювання	Володіти теоретичними та практичними аспектами управління інвестиційними ризиками суб'єктів господарювання	Кейси, задачі

Літературні джерела

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Андрушків Б., Барановський О, Бланк І. Економічна безпека підприємств: галузеві особливості, фактори впливу, принципи. Напрями економічного зростання та інноваційного розвитку підприємства, 2021. С. 50-71.
3. Білошкурська Н. В. Підприємницькі ризики : навч. посіб. Умань : Сочінський М. М., 2020. 144.
4. Бовкун, О. А. Формування системи діагностики та управління економічною безпекою підприємств агропродовольчої сфери : монографія. Умань : Візаві, 2019. 135 с.
5. Верланов Ю.Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с
6. Варналій З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л. та ін. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: підручник. Чернівці: Технодрук, 2020. 458 с.
7. Волкова Н. І., Мухіна А. С. Фінансові ризики банку: оцінка та механізм нейтралізації. *Modern Economics*. 2020. № 22 (2020). С. 6-12.
8. Доценко І. Стратегія управління фінансовими ризиками підприємства в процесі формування його фінансової безпеки. *Modern Economics*. 2020. № 20 (2020). С. 73-78
9. Заволока Л., Сіліна І., Колеснік Є. Методи управління фінансовими ризиками страхової компанії. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 2 (3). С. 278-282.
10. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022.
11. Клапків Л. М., Клапків Ю. М., Свірський В. С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ:

- Видавець Кушнір Г. М., 2020. 171 с.
12. Корнієнко Т. О. Соціально-економічна безпека підприємств : навчальний посібник. Умань : Візаві, 2019. 215 с.
  13. Карачина Н. П., Семцов В. М., Мирончук В. М., Бальзан М. В. Економічна безпека підприємства у термінологічному ланцюгу «Розвиток – стійкість - ефективність». Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 10 (21). С. 28-33
  14. Краснокутська Н. С., Коптева Г. М. Дефініція поняття «фінансова безпека підприємства»: основні підходи та особливості. Бізнес Інформ. 2019. №7. С. 14–19.
  15. Корецька О. В. Загрози фінансово-економічній безпеці та шляхи їх усунення на підприємствах портової діяльності. *Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво*. 2021. № 1 (118). С. 65-68.
  16. Лойко В., Боева М. Управління фінансовими ризиками страхової компанії. *Europeanscientific journal of Economic and Financial innovation*. 2019. № 2 (4). № 2 (4). С. 21-29.
  17. Меліхова Т. О. Оцінювання ймовірності банкрутства з метою підвищення фінансового стану підприємства. *Агросвіт*. 2019. № 10. С. 11-18.
  18. Москаленко Н. О., Леонова Ю. О. Теоретичні підходи до конкурентної розвідки та особливості її аналітичного забезпечення. *Проблеми економіки*. 2019. № 2 (36). С. 228-234.
  19. Механізми та функціонально-структурні інструменти забезпечення конкурентоспроможності національної економіки в умовах сучасних загроз економічній безпеці : монографія за ред. Васильціва Т. Г., Лупака Р. Л. Львів : ННБК "АТБ", 2019. 552 с.
  20. Самура Ю. О. Ризик-менеджмент в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій. *Економіка і суспільство*. 2019. № 15. С. 732- 738.
  21. Стойка С. О., Стойка В. О. Основи економіки, підприємництво та економічна безпека : навч. посібник. Умань : Візаві, 2019. 195 с.
  22. Шклярчук С. Г. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. 494 с.
  23. Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 155 с.
  24. Фінансовий менеджмент : підручник. Петро Бечко та ін. Київ: центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
  25. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М.І. Крупка, О.М. Ковалюк, В.М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
  26. Яструбецька Л. С. Інформаційне забезпечення суб'єктів фінансових відносин як об'єкт захисту. *Економічний простір*. 2020. № 159. С. 157-161
  27. Янковська Управління фінансовими ризиками в умовах війни. Серія економічна. Серія юридична.. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Випуск 37. 2023. С.307-314.
  28. Boieva, M., & Loiko, V. (2019). Financial risks of insurance companies. Contemporary Financial Policy of Ukraine: Problems and Prospects. All-Ukrainian Scientific and Practical Conference., 15-18. Retrieved June 15, 2019, from http://fitu.kubg.edu.ua/images/stories/Departments/Konferencii_2019_FITU/kafedra-fin-ekonom/Zbirnik_tez.pdf
  29. Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine(2015). Risk management. Methods of general risk assessment (IES/ ISO31010:2009, ITD). National Standard of Ukraine ISO 31010:2013, 80. Retrieved June 15, 2019.
  30. Sosnovska O. (2019). Influence of global risks of the present on the functioning of enterprises. *Financial Mechanisms of Innovative Economic Development of Ukraine in the Context of European Integration*, 182-192. Retrieved June 30, 2019.
  31. Shchurko U., Datsko O. Cultural policy as a part of national security of Ukraine under global transformations. *Public policy and society*. Slovakia. №2. 2020.

32. Sosnovska O.O., Zhytar M. O. Integral Valuation of the System Efficiency of Economic Security of the Enterprise: Collective Monograph Association Agreement: Driving integrational Changes, Accent Graphics Communications. Chicago, Illinois, USA, 2019. P. 109-121. Retrieved June 24, 2019.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульна робота по темах 1-10	Оцінка за виконання завдання тренінгу	Оцінка за СРС визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання 3 завдань	Структура білету: 10 тестів по 2 бали – max 20 балів; 2 теоретичних питання по 25 балів – max 50 балів ; 1 задача – max 30 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом